

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση T-240/18

Polskie Linie Lotnicze «LOT» SA
κατά
Ευρωπαϊκής Επιτροπής

**Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (δέκατο πενταμελές τμήμα)
της 20ής Οκτωβρίου 2021**

«Ανταγωνισμός – Συγκεντρώσεις – Αεροπορικές μεταφορές – Απόφαση η οποία κηρύσσει πράξη συγκεντρώσεως συμβατή προς την εσωτερική αγορά και τη συμφωνία ΕΟΧ – Σχετική αγορά – Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως επί του ανταγωνισμού – Απουσία δεσμεύσεων – Υποχρέωση αιτιολογήσεως»

1. *Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Ορισμός της σχετικής αγοράς – Πραγματικά στοιχεία τα οποία ελήφθησαν ως δεδομένα στη συνάφεια της συγκεντρώσεως – Έλεγχος της ακρίβειας και της κρισιμότητας των στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη*
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 και 6)

(βλ. σκέψεις 29, 30, 32-34)

2. *Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Ορισμός της σχετικής αγοράς – Οριοθέτηση καθ' ύλην – Συμμετέχουσα επιχείρηση – Έννοια – Μερική μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού – Εκτίμηση επί τη βάση των μεταβιβασθέντων στοιχείων του ενεργητικού και μόνον*
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2, 3 § 1, στοιχείο β', και 5 § 2· ανακοίνωση 2008/C 95/01 της Επιτροπής, § 136)

(βλ. σκέψεις 36-39)

3. *Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Ορισμός της σχετικής αγοράς – Συγκέντρωση μεταξύ δύο αεροπορικών εταιριών προβλέπουσα την μεταβίβαση χρονοθυρίδων – Κριτήρια – Δυνατότητα υποκαταστάσεως των προϊόντων – Προσέγγιση ανά αερολιμένα με τον οποίον συνδέονται οι οικείες χρονοθυρίδες*
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρο 2· κανονισμός 802/2004 της Επιτροπής, παράρτημα I, τμήμα 6· ανακοίνωση 97/C 372/03 της Επιτροπής, §§ 13 έως 17, 20, 21 και 24)

(βλ. σκέψεις 42, 43, 50-53, 56-58, 63)

4. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Ορισμός της σχετικής αγοράς – Συγκέντρωση μεταξύ δύο αεροπορικών εταιριών προβλέπouσα τη μεταβίβαση χρονοθυρίδων – Βάρος αποδείξεως που φέρει ο διάδικος ο οποίος αμφισβητεί τον ορισμό της σχετικής αγοράς – Ανάγκη προσκομίσεως σοβαρών ενδείξεων ικανών να καταδείξουν τεκμηριωμένα την ύπαρξη προβλήματος σχετικά με τον ανταγωνισμό το οποίο χρήζει εξετάσεως από την Επιτροπή – Ανεπάρκεια των στοιχείων που προσκομίζει ο διάδικος ο οποίος αμφισβητεί την προκριθείσα προσέγγιση
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 και 6)

(βλ. σκέψεις 44, 59-62, 64)

5. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εκτίμηση της συμβατότητάς τους με την εσωτερική αγορά – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως επί του ανταγωνισμού – Εκτιμήσεις οικονομικής φύσεως – Διακριτική εξουσία εκτιμήσεως – Δικαστικός έλεγχος – Έκταση και όρια
(Άρθρο 263 ΣΛΕΕ· κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 και 6)

(βλ. σκέψεις 68, 69)

6. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εκτίμηση της συμβατότητάς τους με την εσωτερική αγορά – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως επί του ανταγωνισμού – Οριζόντια αποτελέσματα – Παύση δραστηριότητας ενός εκ των μερών της συγκεντρώσεως δυνάμενη να αποκλείσει τον ενδεχόμενο κίνδυνο αλληλοεπικαλύψεως των εν λόγω δραστηριοτήτων στις οικείες αγορές
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρο 2· ανακοίνωση 2004/C 31/03 της Επιτροπής § 5)

(βλ. σκέψη 74, 75)

7. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εκτίμηση της συμβατότητάς τους με την εσωτερική αγορά – Συγκέντρωση μεταξύ δύο αεροπορικών εταιριών – Εκτίμηση των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων – Κάθετα αποτελέσματα – Εκτίμηση της πιθανότητας ενός επιζήμιου για τον ανταγωνισμό σεναρίου αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε εισροές – Τήρηση των κατευθυντηρίων γραμμών που έχει εκδώσει η Επιτροπή – Συνεκτίμηση των στοιχείων εκτιμήσεως που μνημονεύονται στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές – Εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρο 2· ανακοίνωση 2008/C 265/07 της Επιτροπής, §§ 24 έως 27 και 32)

(βλ. σκέψεις 78-83)

8. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Συνεκτίμηση των δεδομένων τα οποία προσκομίζουν τα μέρη της συγκεντρώσεως – Επιτρέπεται
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 και 6)

(βλ. σκέψεις 87-93)

9. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εκτίμηση της συμβατότητάς τους με την εσωτερική αγορά – Κριτήρια – Αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα – Προβαλλόμενη επίταση των φραγμών εισόδου στην αγορά – Στοιχείο που δεν αρκεί, αφ' εαυτού, προκειμένου να διαπιστωθεί σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 και 6)

(βλ. σκέψεις 106-109)

10. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εξέτασή τους από την Επιτροπή – Έκδοση αποφάσεως με την οποία διαπιστώνεται η συμβατότητα πράξεως συγκεντρώσεως με την εσωτερική αγορά χωρίς κίνηση της φάσεως II – Προϋπόθεση – Απουσία σοβαρών αμφιβολιών – Περιθώριο εκτιμήσεως – Έλλειψη πρόδηλου σφάλματος εκτιμήσεως – Εξέταση της ενδεχόμενης βελτιώσεως της αποτελεσματικότητας η οποία είναι δυνατόν να προκύψει από τη συγκέντρωση αυτή καθώς και από δεσμεύσεις τις οποίες δεν πρότειναν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις – Δεν απαιτείται
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 § 2 και 6 § 1, στοιχ. β' κανονισμός 802/2004 του Συμβουλίου, παράρτημα I, τμήμα 9· ανακοίνωση 2004/C 31/03 της Επιτροπής, §§ 78 και 84 έως 87)

(βλ. σκέψεις 124-128)

11. Συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων – Εκτίμηση της συμβατότητάς τους με την εσωτερική αγορά – Κριτήρια – Αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα – Μη συνεκτίμηση της ενισχύσεως διασώσεως η οποία χορηγήθηκε στον μεταβιβάζοντα προκειμένου μεταξύ άλλων να καταστεί δυνατή η συντεταγμένη πώληση των στοιχείων του ενεργητικού του – Βάρος αποδείξεως το οποίο φέρει ο διάδικος που αμφισβητεί τη νομιμότητα της αποφάσεως περί συμβατότητας της συγκεντρώσεως – Εκτίμηση
(Κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 και 6)

(βλ. σκέψεις 131-137)

12. Πράξεις των οργάνων – Αιτιολογία – Υποχρέωση αιτιολογήσεως – Περιεχόμενο – Απόφαση με την οποία η Επιτροπή κρίνει συγκέντρωση συμβατή με την εσωτερική αγορά
(Άρθρο 296 ΣΛΕΕ· κανονισμός 139/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 2 και 6)

(βλ. σκέψεις 140-146)

Σύνοψη

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τις προσφυγές της αεροπορικής εταιρίας Polskie Linie Lotnicze «LOT» κατά των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες εγκρίνονται οι

συγκεντρώσεις που αφορούν την απόκτηση από την easyJet και από τη Lufthansa, αντιστοίχως, ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού του ομίλου Air Berlin

Αντιμέτωπη με τη συνεχή επιδείνωση της χρηματοοικονομικής καταστάσεώς της, η αεροπορική εταιρία Air Berlin plc έθεσε σε εφαρμογή, το 2016, σχέδιο αναδιαρθρώσεως. Στο πλαίσιο αυτό, ήδη στις 16 Δεκεμβρίου 2016, συνήψε, με την αεροπορική εταιρία Deutsche Lufthansa AG (στο εξής: Lufthansa), συμφωνία με αντικείμενο την υπεκμίσθωση στην τελευταία διαφόρων αεροσκαφών με τα πληρώματά τους.

Εντούτοις, η απώλεια της χρηματοοικονομικής στηρίξεως την οποία παρείχε στην Air Berlin ένας από τους κύριους μετόχους της, υπό τη μορφή δανείων, την υποχρέωσε να ζητήσει, στις 15 Αυγούστου 2017, την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας. Υπό τις συνθήκες αυτές, η χορήγηση από τις γερμανικές αρχές, ως ενισχύσεως διασώσεως, ενός εγγυημένου δανείου εγκριθέντος από την Επιτροπή¹, επρόκειτο να της παράσχει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις δραστηριότητές της για μια περίοδο τριών μηνών, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να μπορέσει να προβεί σε μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού της.

Προς τον σκοπό αυτό συνήφθησαν, ειδικότερα, δύο συμφωνίες. Αφενός, μια συμφωνία συναφθείσα στις 13 Οκτωβρίου 2017 η οποία προέβλεπε την ανάληψη από τη Lufthansa, μεταξύ άλλων, μιας θυγατρικής της Air Berlin στην οποία έπρεπε προηγουμένως να μεταβιβασθούν διάφορα αεροσκάφη και τα πληρώματά τους, καθώς και χρονοθυρίδες² τις οποίες αυτή κατείχε σε ορισμένους αερολιμένες, μεταξύ των οποίων, ειδικότερα, σε αυτούς του Ντίσελντορφ, της Ζυρίχης, του Αμβούργου, του Μονάχου, της Στουτγάρδης και στον αερολιμένα Berlin-Tegel. Αφετέρου, μια συμφωνία συναφθείσα στις 27 Οκτωβρίου 2017 με την αεροπορική εταιρία easyJet plc που αφορούσε κυρίως τη μεταβίβαση στην τελευταία των χρονοθυρίδων τις οποίες κατείχε η Air Berlin, μεταξύ άλλων στον αερολιμένα Berlin-Tegel. Η Air Berlin έπαυσε τις δραστηριότητές της ήδη την επομένη, προτού κηρυχθεί αφερέγγυα με δικαστική απόφαση της 1ης Νοεμβρίου 2017.

Στις 31 Οκτωβρίου 2017, η Lufthansa κοινοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις προνομίες της τελευταίας στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων³, την πράξη συγκεντρώσεως η οποία προβλέπεται από τη συμφωνία της 13ης Οκτωβρίου 2017. Στις 7 Νοεμβρίου 2017, η easyJet κοινοποίησε, με τον ίδιο τρόπο, την πράξη η οποία προβλεπόταν από τη συμφωνία της 27ης Οκτωβρίου 2017 (στο εξής, από κοινού με την πράξη η οποία κοινοποιήθηκε από τη Lufthansa: επίμαχες συγκεντρώσεις). Η Επιτροπή διαπίστωσε τη συμβατότητα της συγκεντρώσεως η οποία κοινοποιήθηκε από τη Lufthansa, βάσει των δεσμεύσεων τις οποίες αυτή είχε αναλάβει⁴, με την απόφαση C(2017) 9118 τελικό, της 21ης Δεκεμβρίου 2017, καθώς και τη συμβατότητα της συγκεντρώσεως η οποία κοινοποιήθηκε από την easyJet, με την απόφαση C(2017) 8776 τελικό, της 12ης Δεκεμβρίου 2017 (στο εξής, από κοινού: προσβαλλόμενες αποφάσεις). Συγκεκριμένα, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι επίμαχες συγκεντρώσεις δεν ήγειραν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά τους με την εσωτερική αγορά. Με την

¹ Απόφαση C(2017) 6080 τελικό, της 4ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.48937 (2017/N) – Γερμανία, για τη διάσωση της Air Berlin (EE 2017, C 400, σ. 7).

² Οι χρονοθυρίδες αποτελούν άδειες, για μια αεροπορική εταιρία, να χρησιμοποιεί όλες τις υποδομές ενός αερολιμένα οι οποίες είναι αναγκαίες για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς σε συγκεκριμένη ημερομηνία και ώρα, από ή προς τον αερολιμένα αυτόν.

³ Πρόκειται, εν προκειμένω, για τις προνομίες που ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων») (EE 2004, L 24, σ. 1).

⁴ Εν προκειμένω, προκειμένου να διαλύσει τις αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της κοινοποιηθείσας συγκεντρώσεως σε σχέση με τη θέση της στον αερολιμένα του Ντίσελντορφ, η Lufthansa είχε προτείνει στην Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφος 2, του Κοινοτικού κανονισμού συγκεντρώσεων, αισθητή μείωση του αριθμού των χρονοθυρίδων οι οποίες θα της μεταβιβάζονταν στο πλαίσιο της εν λόγω συγκεντρώσεως.

ευκαιρία αυτή, για πρώτη φορά σε υποθέσεις οι οποίες αφορούν υπηρεσίες αεροπορικής μεταφοράς επιβατών, η Επιτροπή δεν όρισε τις σχετικές αγορές ανά ζεύγος πόλεων, μεταξύ ενός σημείου αναχωρήσεως και ενός σημείου προορισμού (στο εξής: αγορές A & Π). Συγκεκριμένα, αφενός, διαπίστωσε ότι η Air Berlin είχε παύσει τις δραστηριότητές της πριν από τις εν λόγω συγκεντρώσεις και ανεξάρτητα από αυτές. Εξ αυτού συνήγαγε ότι η Air Berlin είχε αποσυρθεί από το σύνολο των αγορών A & Π στις οποίες ήταν παρούσα προηγουμένως. Αφετέρου, θεώρησε ότι οι επίμαχες συγκεντρώσεις αφορούσαν πρωτίστως τη μεταβίβαση χρονοθυρίδων και διαπίστωσε ότι οι εν λόγω χρονοθυρίδες δεν χρησιμοποιούνται σε καμία συγκεκριμένη αγορά A & Π. Κατά συνέπεια, έκρινε προτιμότερο να αθροίσει, για τους σκοπούς της αναλύσεώς της, το σύνολο των αγορών A & Π από ή προς καθέναν από τους αερολιμένες με τους οποίους συνδέονταν οι εν λόγω χρονοθυρίδες. Με τον τρόπο αυτόν, όρισε επομένως τις σχετικές αγορές ως τις αγορές υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς επιβατών από ή προς τους αερολιμένες αυτούς. Εν συνεχεία, εξακρίβωσε ότι οι εν λόγω συγκεντρώσεις δεν μπορούσαν να προκαλέσουν «σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού», μεταξύ άλλων παρέχοντας, εν προκειμένω, στην easyJet και στη Lufthansa, αντιστοίχως, την ικανότητα και κίνητρο να αποκλείσουν την πρόσβαση στις εν λόγω αγορές.

Θεωρώντας ότι η ως άνω εκ μέρους της Επιτροπής ανάλυση ήταν εσφαλμένη, τόσο από απόψεως μεθοδολογίας όσο και από απόψεως αποτελεσμάτων, η αεροπορική εταιρία Polskie Linie Lotnicze «LOT» (στο εξής: προσφεύγουσα), η οποία εμφανίζεται ως άμεση ανταγωνίστρια των μερών των επίμαχων συγκεντρώσεων, άσκησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δύο προσφυγές, ζητώντας, αντιστοίχως, την ακύρωση των δύο προσβαλλομένων αποφάσεων.

Με τις αποφάσεις του της 20ής Οκτωβρίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τις εν λόγω προσφυγές, δεχόμενο συνακόλουθα, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή μπορεί να αρκεσθεί στην από κοινού εξέταση των αγορών A & Π από ή προς τους αερολιμένες με τους οποίους συνδέονταν οι χρονοθυρίδες της Air Berlin αντί να εξετάσει χωριστά κάθε μία από τις αγορές A & Π στις οποίες η Air Berlin και, αντιστοίχως, η Lufthansa και η easyJet ήταν παρούσες.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Κατά πρώτον, όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται εσφαλμένος ορισμός των σχετικών αγορών, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά, κατ' αρχάς, ότι ματαίως η προσφεύγουσα επιχειρεί να αμφισβητήσει την ακρίβεια της γενομένης από την Επιτροπή παρουσιάσεως των επίμαχων συγκεντρώσεων και του πλαισίου στο οποίο αυτές εντάσσονται. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή βασίμως θεώρησε ότι οι δραστηριότητες της Air Berlin είχαν παύσει πριν από τις επίμαχες συγκεντρώσεις και ανεξάρτητα από αυτές και ότι, κατά συνέπεια, η Air Berlin δεν ήταν πλέον παρούσα σε καμία αγορά A & Π. Εν συνεχεία, στο μέτρο που οι χρονοθυρίδες της Air Berlin δεν συνδέονταν με καμία αγορά A & Π, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή ορθώς επισήμανε ότι οι εν λόγω χρονοθυρίδες μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από τη Lufthansa και από την easyJet, αντιστοίχως, σε άλλες αγορές A & Π από αυτές στις οποίες δραστηριοποιείτο η Air Berlin. Κατά συνέπεια, αποφαίνεται ότι, σε αντίθεση με τις συγκεντρώσεις στις οποίες εμπλέκονται αεροπορικές εταιρίες οι οποίες εξακολουθούν να ασκούν δραστηριότητα, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν ήταν βέβαιο ότι οι επίμαχες συγκεντρώσεις έχουν οποιαδήποτε επίπτωση στον ανταγωνισμό στις αγορές A & Π στις οποίες η Air Berlin ήταν παρούσα πριν από την παύση των δραστηριοτήτων της. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε σοβαρές ενδείξεις ότι η εξατομικευμένη εξέταση των αγορών A & Π τις οποίες προσδιόρισε θα μπορούσε να οδηγήσει

στη διαπίστωση της υπάρξεως σημαντικής παρακώλυσεως του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, της οποίας τον εντοπισμό δεν καθιστούσε δυνατόν ο ορισμός της αγοράς που προέκρινε η Επιτροπή.

Κατά δεύτερον, όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των αποτελεσμάτων των επίμαχων συγκεντρώσεων, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, εκ προοιμίου, ότι, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων οι οποίες της έχουν απονεμηθεί από τον Κοινοτικό κανονισμό συγκεντρώσεων, η Επιτροπή διαθέτει ορισμένη διακριτική ευχέρεια, ιδίως όσον αφορά τις περίπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις στις οποίες καλείται συναφώς να προβεί. Κατά συνέπεια, ο έλεγχος που ασκείται από τον δικαστή της Ένωσης επί της ασκήσεως μιας τέτοιας ευχέρειας πρέπει να λαμβάνει υπόψη το περιθώριο εκτιμήσεως που αναγνωρίζεται κατά τα προεκτεθέντα στην Επιτροπή. Κατόπιν της ανωτέρω διευκρινίσεως, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι από την ανάλυση των αποτελεσμάτων των επίμαχων συγκεντρώσεων στις αγορές υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς επιβατών από ή προς τους οικείους αερολιμένες δεν προέκυπτε κανένα πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως, λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, του χαμηλού ποσοστού συμφορήσεως των ως άνω αερολιμένων ή του περιορισμένου αποτελέσματος των εν λόγω συγκεντρώσεων επί της αυξήσεως των μεριδίων των χρονοθυρίδων που κατέχουν η Lufthansa και η easyJet. Όσον αφορά, ειδικότερα, τη συγκέντρωση η οποία κοινοποιήθηκε από τη Lufthansa, η προσφεύγουσα αβασίμως επίσης υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως των αποτελεσμάτων της συμφωνίας της 16ης Δεκεμβρίου 2016, δεδομένου, μεταξύ άλλων, ότι η εν λόγω συμφωνία παρείχε ήδη τη δυνατότητα στη Lufthansa να εκμεταλλεύεται αεροσκάφη και το πλήρωμά τους για περίοδο έξι ετών πριν την οριστική απόκτησή τους στο πλαίσιο της εν λόγω συγκεντρώσεως. Τέλος, όσον αφορά τη συγκέντρωση η οποία κοινοποιήθηκε από την easyJet, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι χρονοθυρίδες είναι αναγκαίες για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικής μεταφοράς επιβατών. Εξ αυτού συνάγει ότι υφίσταται «κάθετη» σχέση μεταξύ της κατανομής των εν λόγω χρονοθυρίδων και της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών και ότι, κατά συνέπεια, η Επιτροπή βασίμως παρέπεμψε στις κατευθυντήριες γραμμές για τις «μη οριζόντιες» συγκεντρώσεις⁵.

Κατά τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τις αιτιάσεις περί προβαλλόμενης ανεπάρκειας των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Lufthansa στο πλαίσιο της συγκεντρώσεως την οποία κοινοποίησε, καθώς και περί απουσίας τέτοιων δεσμεύσεων, όσον αφορά τη συγκέντρωση την οποία κοινοποίησε η easyJet, για τον λόγο ότι η προσφεύγουσα αβασίμως υποστηρίζει ότι οι εν λόγω συγκεντρώσεις είναι προδήλως ικανές να αποτελέσουν σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Για τον λόγο αυτόν, κρίνει επίσης αβάσιμες τις αιτιάσεις με τις οποίες η προσφεύγουσα προσήψε στην Επιτροπή ότι παρέλειψε να συνεκτιμήσει την ενδεχόμενη βελτίωση της αποτελεσματικότητας που θα μπορούσε να προκύψει από τις εν λόγω συγκεντρώσεις.

Κατά τέταρτον, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η χρηματοοικονομική στήριξη την οποία έλαβε η Air Berlin βάσει της ενισχύσεως διασώσεως αποτελούσε μέρος των στοιχείων του ενεργητικού τα οποία μεταβιβάστηκαν, αντιστοίχως, στην easyJet και στη Lufthansa στο πλαίσιο των επίμαχων συγκεντρώσεων και απορρίπτει, κατά συνέπεια, τις αιτιάσεις σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη την εν λόγω ενίσχυση για τους σκοπούς της αναλύσεώς της. Περαιτέρω, όσον αφορά την παράβαση του

⁵ Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 2008, C 265, σ. 6). Περαιτέρω, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την αιτίαση της προσφεύγουσας με την οποία προβάλλεται παράβαση των ως άνω κατευθυντήριων γραμμών επισημαίνοντας ότι η κατοχή σημαντικής ισχύος στην αγορά σε μία από τις σχετικές αγορές δεν αρκούσε, αυτή καθαυτήν, για να αποδείξει την ύπαρξη προβλημάτων στον ανταγωνισμό.

άρθρου 8α, παράγραφος 2, του κανονισμού 95/93⁶, την οποία επίσης προβάλλει η προσφεύγουσα στη μία εκ των προσφυγών της, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η Επιτροπή δεν ήταν αρμόδια να εφαρμόσει τη συγκεκριμένη διάταξη.

Κρίνοντας, τέλος, αβάσιμο τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας περί ελλείψεως αιτιολογίας και, ως εκ τούτου, απορρίπτοντας το σύνολο των λόγων ακυρώσεως που προβλήθηκαν σε καθεμιά από τις δύο υποθέσεις, το Γενικό Δικαστήριο αποφασίζει την απόρριψη των δύο προσφυγών, χωρίς να χρειάζεται, υπό τις συνθήκες αυτές, να αποφανθεί επί του παραδεκτού τους.

⁶ Συγκεκριμένα, πρόκειται για τον κανονισμό (ΕΟΚ) 95/93 του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 1993, σχετικά με τους κοινούς κανόνες κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης (slots) στους κοινοτικούς αερολιμένες (ΕΕ 1993, L 14, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 545/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009 (ΕΕ 2009, L 167, σ. 24).